

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19C/89/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118210651
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kuzmová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4118210651.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Luciou Kuzmovou v spore žalobcu: L. P., nar. XX.XX.XXXX, K. XXX/X, XXX XX, zastúpený JUDr. Petrom Harakálym, advokátom, IČO: 00 620 157, so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, zastúpený: JUDr. Danuše Tichá s.r.o., IČO: 52 058 310, Nám. M. Benku 6, 811 07 Bratislava, o náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu bolestného a liečebných nákladov, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi z titulu bolestného sumu 2 562,52 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 562,52 eur od 29.8.2018 do zaplatenia, vyčíslený úrok z omeškania vo výške 50,10 eur, liečebné náklady v sume 145,97 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145,97 eur od 28.9.2018 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta.

III. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu v rozsahu 4,72 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu Okresnému súdu Nitra dňa 14.9.2018 žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu vo výške 7 319 eur titulom náhrady za bolesť s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.8.2018 ako aj sumu vo výške 281,11 eur titulom náhrady liečebných nákladov s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 4.7.2018 do zaplatenia s poukazom na dopravnú nehodu zo dňa 14.6.2017, pri ktorej utrpel ako spolujazdec v motorovom vozidle zn. K. T., Q.: B ťažké ublíženie na zdraví. Žalobca sa zároveň domáhal, aby mu súd priznal nárok na náhradu trov konania. Svoj nárok odôvodnil s poukazom na rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/60/2018 zo dňa 12.6.2018, ktorým bol vodič T. J. uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona ako aj s poukazom na lekársky posudok vypracovaný primárom MUDr. Jozefom Hudecom dňa 20.12.2017. Na základe tohto lekárskeho posudku bolo bolestné žalobcu ohodnotené počtom bodov 702,50, čo pri hodnote jedného bodu vo výške 18,24 eur stanovenej podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. S03240-OL-2017, ktorým bola ustanovená hodnota bodu pre rok 2017 predstavuje náhradu na bolestné v celkovej sume 12 814 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný žalobcovi pred podaním žaloby titulom náhrady bolestného poskytol sumu vo výške spolu 5 495 eur, zostávajúci nárok si žalobca vyčísľil v sume vo výške 7 319 eur. Žalobca si voči žalovanému uplatnil tiež nárok na úhradu liečebných nákladov, ktoré spolu vyčísľil sumou vo výške 450,46 eur. Oznámením zo dňa 3.7.2018 žalovaný plnil ním uznané liečebné náklady po odpočítaní spoluviny v rozsahu 50 %, čo predstavovalo sumu vo výške 169,35 eur, žalobná pohľadávka titulom náhrady liečebných nákladov

predstavuje sumu 281,11 eur. Žalobca sa podanou žalobou domáha tiež zaplata úroku z omeškania z dlžných súm v sadzbe 5 % ročne, a to počnúc dňom nasledujúcim po oznámeniach žalovaného, na základe ktorých boli žalobcovi poskytnuté plnenia.

2. Vo vyjadrení k žalobe žalovaný žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania. Poukázal na plnenia, ktoré žalobcovi pred podaním žaloby poskytol. Titulom bolestného žalovaný žalobcovi plnil sumu vo výške 5 490 eur vychádzajúc z Odborného vyjadrenia č. 10/2018 zo dňa 13.4.2018 vypracovaného Inštitútom forenzných medicínskych expertíz, z ktorého vyplýva, že žalobcovi prináleží ohodnotenie bolestného vo výške 602,50 bodov. Pri hodnote 1 bodu v sume 18,24 eur predstavovalo bolestné čiastku 10 990 eur. Žalovaný pri poskytnutí plnenia žalobcovi zohľadnil spoluvinu žalobcu, pretože žalobca nebol pripútaný bezpečnostným pásom a do vozidla nastúpil napriek skutočnosti, že vedel, že vodič nemá vodičské oprávnenie a takto vyčíslené bolestné krátil o 50 % (50 % z 10 990 eur = 5 495 eur). Položku č. 107a, t. j. zlomenina stavca Th11 kompresívna so znížením prednej časti do 1/3 v rozsahu 100 bodov žalovaný neuznal. Žalovaný pred podaním žaloby poskytol žalobcovi plnenie aj titulom náhrady liečebných nákladov, ktorú rovnako znížil o 50 % v zmysle ust. § 441 Občianskeho zákonníka a v oznámení zo dňa 3.7.2018 žalobcovi rozpísal, ktoré náklady hradí s tým, že k ostatným je žalobca povinný predložiť zdravotnú dokumentáciu. Žalobca mu túto dokumentáciu nedoručil.

3. V priebehu konania žalovaný poskytol žalobcovi plnenie aj za spornú položku 107a - zlomenina tela stavca Th11 ohodnotenú v znaleckom posudku MUDr. Jozefa Hudeca 100 bodmi. Za túto položku žalovaný poskytol žalobcovi plnenie v sume 912 eur (100 bodov x hodnota bodu 18,24 eur = 1 824 eur; ktorú sumu žalovaný krátil o 50 %; 1 824 x 50 % = 912 eur).

4. Na čiastočné plnenie žalovaného reagoval žalobca podaním z 18.10.2019, v ktorom vzal žalobu v časti o zaplata sumy vo výške 912 eur späť a voči žalovanému sa v tomto konaní ďalej domáhal zaplata bolestného vo výške 6 407 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.8.2018 do zaplata, liečebných nákladov v sume 281,11 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 4.7.2018 do zaplata a sumy vo výške 50,10 eur, ktorá predstavuje vyčíslený úrok z omeškania zo sumy vo výške 912 eur od 29.8.2018 do 4.10.2019, ako aj trov konania.

5. Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s obsahom súdneho spisu a pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/60/2018 a vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a znalca MUDr. Norberta Moravanského, PhD.

6. Žalobca na pojednávaní vypovedal, že sa stretol s T. om J. om, Lukášom K. a možno aj T. Y. v krčme. T. povedal, že má auto a spýtal sa, či idú s ním sa naň pozrieť. Sadli si do auta. Žalobca si sadol najprv dozadu a potom som si presadol dopredu. T. sa zatiaľ išiel spýtať otca, či sa môžu niekam previesť. Pamätá sa, že mu nešiel zapnúť bezpečnostný pás. Lukáš povedal, že pôjdu smerom na poľnú cestu Dolné Obdokovce. Vyrázili, vedľa auta šiel kamarát na skútri. Zrazu sa začali točiť a ďalej si už presne nepamätá, čo sa stalo. Keď havarovali, chcel sa postaviť na nohy, ale nedalo sa mu. Cez okno sa ťahal von z auta. T. mu pomohol a potiahol ho von. Najprv im povedal, že nemajú nikomu nič hovoriť, že všetkým povedia, že tam bola srnka. Keďže sa nevedel postaviť na nohy, s týmto nesúhlasil. I. a T. volali rodičom, ktorí prišli a priviedli aj otca žalobcu. Žalobca si medzitým zavolať sanitku. Keď sa táto udalosť stala, ani T. ani jeho otec nešli hneď za ním, ale išli hneď kontrolovať auto. T. ov otec sa hneval, že auto má len pár hodín a takto dopadlo. Žalobca ďalej uviedol, že vedel, že T. si robí skúšky v autoškole, tiež vedel, že auto ešte prepísané na neho nie je, keďže ho kúpil len v ten deň. Myslel si, že vodičák má, keď mu otec auto kúpil a až neskôr zistil, že T. vodičák nemal, lebo nespravil skúšky. Žalobca tiež uviedol, že bezpečnostný pás si dával, len čo si sadol do auta, ešte keď auto stálo. Pás mu nešiel potiahnuť, skúsil to ešte raz, avšak nešlo to a potom už s autom vyrázili.

7. Znalec MUDr. Norbert Moravanský na pojednávaní uviedol, že pri vypracovaní znaleckého posudku mal k dispozícii spisovú dokumentáciu od zadávateľa pod č. 9527149689, jej súčasťou bola fotodokumentácia havarovaného motorového vozidla, v ktorom sa mal nachádzať žalobca. Na fotografiách bolo vidieť havarované vozidlo aj s deformáciou strechy, oboch bočných plôch vozidla a teda karosérie. Presne rekonštruovať, ktoré poranenie vzniklo v ktorej fáze nehodovo-úrazového deja nie je možné, toto nie je možné ani v iných prípadoch nehôd, dokonca ani pri úmrtí, keď je vykonaná pitva poškodenej osoby. V tomto konkrétnom prípade bolo možné vychádzať len z toho, že

poškodený utrpel trieštvú zlomeninu najmä 12. hrudného stavca, kde na uvedené miesto hrudníkovej chrbtice muselo pôsobiť priame vonkajšie mechanické násilie charakteru tupého nárazu do niektorej z konštrukčných prvkov karosérie a to najpravdepodobnejšie pri prevracaní vozidla. Znalec ďalej uviedol, že účinnosť bezpečnostného pásu je najvýraznejšia vtedy, ak fyzikálne sily pôsobia na pripútaného pasažiera v doprednom pohybe, resp. predozadnom pohybe pasažiera. Pri bočných nárazoch je účinnosť bezpečnostných pásov významne znížená, a taktiež aj pri situáciách kedy vozidlo rotuje okolo dlhej alebo priečnej osi. Znalec ďalej uviedol, že k poraneniu chrbtice, resp. k zlomeninám stavcov môže dôjsť aj pri zapnutom bezpečnostnom páse, je množstvo priebehov dopravných nehôd, pri ktorých ani použitie bezpečnostného pásu nezabráni zlomeninám stavcov chrbtice. Uviedol príklad výraznej protismernej deformácie karosérie vozidla napr. pri čelnom náraze vozidla do pevnej prekážky, kedy môže dôjsť k predozadnému posunu stavcov chrbtice oproti sebe, keď je telo zatlačené do sedadla. Taktiež bezpečnostné pásy nemusia byť účinné, pokiaľ ide o bočné nárazy a nadmerné pohyby chrbtice vo vektorom smere sprava alebo zľava, prípadne môže ísť o nejaké iné tupé nárazy do oblasti chrbtice pri odtrhnutí sedadla alebo uvoľnení nejakého prevážaného predmetu v interiéri vozidla. Bezpečnostný pás nie je všeobecný prostriedok k tomu, aby nedošlo k žiadnemu poraneniu chrbtice. V danom prípade však ide o veľmi špecifický prípad nehody. Poškodený okrem spomínaných dvoch stavcov takmer nemal výrazne poškodené iné časti tela, preto je namieste otázka či by predsa len použitie bezpečnostných pásov nevedlo k významnej eliminácii vzniku závažného poškodenia miechy. V tomto prípade nie je možné priniesť silný medicínsky dôkaz a podporiť ho nejakou matematickou argumentáciou pravdepodobnosti vzniku poranení chrbtice, ak by aj bol poškodený pripútaný bezpečnostným pásom. Z jeho skúseností však vyplýva, že považuje za pravdepodobné, že ak by žalobca bol pripútaný bezpečnostným pásom, sedadlo by mohlo byť dostatočným ochranným prvkom, aby k priamemu nárazu na hrudnú chrbticu nedošlo. Na základe nejakého matematického vzorca nie je možné presne vyčíslieť, o koľko menší by bol rozsah zranení za predpokladu, že by bol žalobca pripútaný. Zastáva však názor, že je pravdepodobnejšie, že tento rozsah zranení by bol menší v prípade, ak by žalobca pripútaný bol.

8. Súd spor rozhodol rozsudkom č. k. 19C/89/2018-209 zo dňa 23.7.2020, ktorým žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi z titulu bolestného sumu 2 562,52 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 562,52 eur od 29.5.2018 do zaplattenia, liečebné náklady v sume 145,97 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145,97 eur od 4.7.2018 do zaplattenia, vyčíslený úrok z omeškania vo výške 50,10 eur (I. výrok), konanie v časti o zaplattenie sumy vo výške 912 eur zastavil (II. výrok), vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol (III. výrok) a nárok na náhradu trov konania priznal žalovanému voči žalobcovi v rozsahu 4,72 %, s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (IV. výrok).

9. Voči rozsudku podali odvolanie obidve sporové strany.

10. Žalobca podal odvolanie voči zamietajúcej časti rozsudku ako aj voči výroku o trovách konania poukazujúc na nesprávne právne posúdenie sporu súdom prvej inštancie. Žalobca v odvolaní namietal, že súd zohľadnil zavinenie žalobcu na vzniknutej škode, predovšetkým poukazoval na nepreukázanie príčinnej súvislosti medzi skutočnosťou, že žalobca nemal zapnutý bezpečnostný pás a vznikom škody. Aj v prípade, ak by súd dospel k záveru o spoluzavinení žalobcu na vzniku škody, je miera spoluzavinenia v rozsahu 30 % podľa žalobcu absolútne neprimeraná. Žalobca zdôraznil, že hlavou a prvotnou príčinou dopravnej nehody bolo porušenie právnej povinnosti zo strany vodiča T.a J.a, na ktorú skutočnosť je potrebné prihliadať v prvom rade. O spoluzavinení žalobcu je možné uvažovať najviac v rozsahu 10 %.

11. Voči vyhovujúcej časti rozsudku súdu prvej inštancie ako aj voči výroku o trovách konania sa odvolal žalovaný dôvodiac, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd dospel a základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza za nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na skutočnosť, že k nevyplateniu poistného plnenia v celom rozsahu došlo z dvoch dôvodov, a to nepripútanie žalobcu bezpečnostnými pásmi ako aj z dôvodu, že žalobca si sadol do vozidla, ktoré viedol škodca, ktorý v tom čase nebol držiteľom vodičského oprávnenia, o čom musel byť žalobca informovaný, pričom za každý z týchto dôvodov žalobca krátil poistné plnenie o 25 %, čo spolu predstavuje 50 %. Žalovaný nesúhlasí tiež s priznaním nároku na úroky z omeškania a v tejto súvislosti poukazuje na ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. a tvrdí, že

splnil všetky povinnosti v zmysle uvedeného ustanovenia, preto je nárok žalobcu na úroky z omeškania nedôvodný.

12. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 9Co/11/2021-332 zo dňa 24.6.2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku (I.), v napadnutom zamietajúcom výroku (III.) a vo výroku o trovách konania (IV.) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodom zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie bolo, že súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal s obidvoma žalovaným uvádzanými dôvodmi zníženia náhrady poistného plnenia ako aj nevykonanie navrhnutých dôkazov. Za nepreskúmateľný považoval odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti priznania úrokov z omeškania, pretože súd prvej inštancie neuviedol, z akého dôvodu žalobcovi priznal nárok na úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po oznámení žalovaného o poskytnutí jednotlivých plnení. Vo vzťahu k požadovaným úrokom z omeškania odvolací súd v zrušujúcom uznesení poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/109/2018 zo dňa 27.5.2020 ako aj na rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/212/2017 a sp. zn- 3Cdo/145/2017 a súdu prvej inštancie uložil v ďalšom konaní svoje rozhodnutie aj v časti úrokov z omeškania riadne odôvodniť a aplikovať naň ustanovenia § 11 ods. 6, 7, 8 zákona č. 381/2001 Z. z.

13. Po vrátení spisu odvolacím súdom súd prvej inštancie spor opäť prejednal na pojednávaní za účasti právnych zástupcov strán sporu. Súd sa oboznámil s ich vyjadreniami, vykonal výsluch svedkov T.a J.a a Martina J.a a opakovane vypočul aj žalobcu.

14. Svedok T. J. na pojednávaní vypovedal, že žalobca určite vedel o tom, že T. J. nebol držiteľom vodičského oprávnenia, boli dlhoroční priatelia, každý deň boli spolu celá partia, považuje za normálne, že si takéto veci hovorili. Žalobca bol jeden z prvých ľudí, čo vedel, že T. J. nespravil vodičský preukaz. Žalobca ho sám kontaktoval, či vodičský preukaz spravil. V čase havárie T. J. vodičák nemal, vodičák spravil až po tej havárii. Keď si sadali do toho auta a žalobca sa nezapol, T. J. mu povedal, že keď už nemá ten vodičák, aby sa žalobca aspoň zapol. Svedok ďalej doplnil, že voči jeho osobe je uplatňovaný regresný nárok, je tam spolu 11 poistných udalostí na celkovú sumu asi 96 000 eur. 100 % regres zo strany poisťovne to nie je, ale celkom isto to nevie povedať. Z poisťovne mu chodilo veľa papierov a začal sa v tom strácať. Vie, že v jednom z papierov bolo uvedených 50 %, ale toto sa týkalo len jednej poistnej udalosti na sumu 17 000 eur a vie, že 50 % viny pripisujú Šimanskému.

15. Svedok T. J., ktorý je otcom T.a J.a na pojednávaní uviedol, že žalobca v čase, keď si sadal k jeho synovi do auta, musel vedieť, že svedkov syn T. J. nebol držiteľom vodičského oprávnenia. Žalobca to musel vedieť, bol u nich každý deň, aj u nich prespával, pretože mal problémy s otcom. Oni boli taká partia, a to svedkovi dvaja synovia, I. Čurgali a žalobca. Svedok počul, keď sa rozprávali, že potom ako jeho syn dostane vodičský preukaz, to pôjdu osláviť. Žalobca musel vedieť, že T. J. vodičák nemá. Musel to vedieť aj preto, že po auto musel ísť svedok T. J., keďže jeho syn vodičské oprávnenie nemal. Chlapci sa o skutočnostiach ohľadom vodičského preukazu rozprávali stále. Žalobca bol u nich každý deň. Konkrétnu situáciu uviesť nevedel. V ten večer, keď sa stala dopravná nehoda, vtedy prišiel za ním syn T. J., že L. potrebuje zobrať domov kvôli otcovi. Povedal mu, aby nerobili kraviny, že nemá vodičský preukaz a na to mu syn povedal, že sa s Peťom boli pozrieť, či tam nie sú policajti.

16. Žalobca na pojednávaní v rámci svojho ďalšieho výsluchu doplnil, že s vodičom T.om J.om boli spolužiaci na strednej škole, videli sa každý deň. Žalobca vedel o tom, že T. J. navštevuje kurz. Vedel aj o tom, že prvýkrát skúšku nespravil, ale potom už o tom nehovorili. Žalobca vedel, že T. J. ide na druhú skúšku. Keď T.ovi J.ovi otec kúpil auto, tak si žalobca myslel, že už vodičský má. Otec mu kúpil auto v ten deň, keď sa stala nehoda. T. J. žalobcu neinformoval, že vodičské oprávnenie nezískal. Jediné, čo povedal, bolo, že sa otca opýta, či mu dá kľúče. Účel ich jazdy nebol žiadny, nevedeli, kam idú. T. J. hovoril, že žalobca šiel domov, ale to je nezmysel, pretože krčma, v ktorej boli, je 300 metrov od domu žalobcu a T. býva na začiatku dediny, a to je od krčmy 2 km. Žalobca považuje za nezmysel i tvrdenie T.a J.a, otca vodiča, ktorý tvrdil, že žalobca a T. J. sa mali ísť presvedčiť, či na ceste nestojí policajná hliadka, pretože on býva hore v dedine a žalobca býva dole v dedine a nešli po celej dedine pozerať, či tam nestoja policajti. V dedine je veľa cestičiek, kde mohli policajti stáť. Ani zo strany kamarátov otázka, či má T. J. vodičský preukaz nepadla, každému bolo jasné, že keď mu otec kúpil auto, že vodičák má.

17. Z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

18. Následkom dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 14.6.2017 o 22:20 hod. v katastri obce K., na účelovej komunikácii v smere od obce K. na obec Dolné Obdokovce utrpel žalobca rozsiahle zranenia. Dopravnú nehodu zavinil T. J., ktorý viedol motorové vozidlo zn. Fiat Marea, Q.: B ktorý neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať, následkom čoho pri vyháňaní sa nerovnosti na vozovke dostal šmyk, pri ktorom narazil do motocykla Honda s Q.: B a následne do svahu. Žalobca ako spolujazdec utrpel pomliaždenie miechy vo výške dvanásteho hrudného stavca prakticky s jej úplným poškodením, kompresívnu zlomeninu tela dvanásteho hrudného stavca s jeho roztrieštením. Vodič T. J. bol za spáchanie premetného skutku právne kvalifikovaného ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. h) Trestného zákona v súbehu s jednočinným prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 5T/60/2018 zo dňa 12.6.2018.

19. Z lekárskeho posudku o bolestnom zo dňa 20.12.2017 vypracovaného MUDr. Jozefom Hudecom, PhD. mal súd preukázané ohodnotenie bolestného žalobcu za úraz spolu 702,50 bodmi. Lekársky posudok zahŕňal ohodnotenie položiek: pol. 106f - 120 bodov, pol 107a - 100 bodov, pol. 107b - 262,50 bodov (175 bodov zvýšených o 50 %, t. j. 175 + 87,50 = 262,50 bodov), pol. 162 - 15 bodov, pol. 229 - 170 bodov a pol. 239 - 35 bodov.

20. Žalobca si listom zo dňa 27.2.2018 uplatnil u žalovaného nárok na náhradu škody z ublíženia na zdraví, pričom titulom bolestného žiadal žalovaného o priznanie sumy vo výške 12 814 eur vychádzajúc z lekárskeho posudku o bolestnom zo dňa 20.12.2017 na 702,50 bodov, hodnoty 1 bodu vo výške 18,24 eur ($702,50 \times 18,24 \text{ eur} = 12\,814,60$; suma po zaokrúhlení predstavuje 12 814 eur). Zároveň sa voči žalovanému domáhal úhrady liečebných nákladov vo výške 48,54 eur. Predmetný list bol žalovanému doručený dňa 2.3.2018, čo vyplýva z predloženej doručky. Ďalším listom zo dňa 8.6.2018 žalobca vyzval žalovaného na úhradu nákladov vynaložených žalobcom na zdravotné pomôcky a lieky v celkovej výške 401,92 eur. Z doručky predloženej žalobcom vyplýva prevzatie tejto výzvy žalovaným dňa 11.6.2018.

21. Žalovaný do podania žaloby uhradil žalobcovi titulom bolestného sumu vo výške 5 495 eur akceptujúc náhradu bolestného za 602,50 bodov a zohľadniac spoluvinu žalobcu na škode, ktorá mu vznikla v rozsahu 50 % ($602,50 \text{ bodov} \times 18,24 \text{ eur} = 10\,990 \text{ eur}$; 50 % zo sumy 10 990 eur = 5 495 eur). Žalovaný neuznal položku 107a, t. j. zlomenina stavca Th11 kompresívna so znížením prednej časti do 1/3 ohodnotená na 100 bodov.

22. Titulom náhrady liečených nákladov žalovaný pred podaním žaloby plnil žalobcovi sumu vo výške 169,35 eur. V súlade s ust. § 441 Občianskeho zákonníka si rovnako uplatnil spoluvinu 50 % za nepripúťanie žalobcu bezpečnostným pásom. V popise položiek tohto plnenia je uvedené, že išlo o preplatenie nákladov na lieky a zdravotnícke pomôcky spolu v sume 290,15 eur a PPD zo dňa 20.12.2017 v sume 48,54 eur, čo spolu predstavuje sumu 338,69 eur. Po zohľadnení spoluviny je plnenie žalobcu 169,35 eur (50 % z 338,69 eur).

23. Z Relácie dopravnej polície Policajného zboru o priebehu dopravnej nehody, ktorá sa stala dňa 14.6.2017 popísanej v dokumente na č. l. 75 určenom pre poisťovne je zhrnutý popis nehody, k čomu je uvedený opis miesta nehody, druh komunikácie, ďalej sú v ňom informácie o subjektoch nehody, vykonané procesné úkony. Pri subjekte žalobcu je uvedené, že bol priamym účastníkom nehody ako spolujazdec, ktorý utrpel zranenia v rozsahu ťažkej ujmy na zdraví, tiež je tu uvedené, že nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi.

24. Z odborného vyjadrenia č. 102/2018 Inštitútu forenzných medicínskych expertíz, ktorým táto znalecká organizácia ohodnotila návrh bodového ohodnotenia bolestného vyčísleného v lekárskom posudku MUDr. Jozefa Hudeca PhD. zo dňa 20.12.2017 je uvedené, že lekársky posudok hodnotia ako čiastočne preukázaný, pričom je možné potvrdiť položky č. 106f počtom bodov 120, č. 107b počtom bodov 262,50, č. 162 počtom bodov 15, č. 229 počtom bodov 170 a č. 239 počtom bodov 35. K položke 107a je tu uvedené, že toto poranenie nebolo v dostupnej zdravotnej dokumentácii objektívne, exaktne a jednoznačne dokázané, uplatnenú položku nie je možné jednoznačne potvrdiť. Poškodenému žalobcovi prináleží bodové ohodnotenie v rozsahu 602,50 bodov.

25. K hodnoteniu položky 107a zlomenina tela stavca Th11 so znížením prednej časti do 1/3 sa dňa 14.5.2019 vyjadril MUDr. Jozef Hudec, PhD., ktorý na hodnotení tejto položky trvá. Žalobca pri dopravnej nehode utrpel okrem trieštivej zlomeniny tela stavca Th12, ktorá bola zdokumentovaná v jeho zdravotnej dokumentácii aj kompresívnu zlomeninu tela stavca Th 11, ktorá bola prvotne pravdepodobne prehliadnutá. Ako dôkaz predložil kópiu Rtg snímku chrbtice zo dňa 11.10.2017, ktorú osobne popísal a toto je zachytené i v prepúšťacej správe z liečby z NRC Kováčová. Ošetrojúci lekár žiaľ uvedené medzi diagnózami neuviedol.

26. MUDr. Jozef Hudec, PhD. vo vyjadrení zo dňa 6.9.2019 zotrval na hodnotení bolestného žalobcu aj za spornú položku 107a. Uviedol, že počas hospitalizácie žalobcu v NRC Kováčová bolo dňa 11.10.2017 vykonané Rtg vyšetrenie chrbtice žalobcu, pri ktorom MUDr. Jozef Hudec, PhD. konštatoval kompresívne zníženie tela stavca Th11 so znížením o 1/4. Zlomenina stavca s prvotným minimálnym poškodením jeho štruktúry nemusí byť pri prvom Rtg vyšetrení zistená, môže sa prejavíť neskôr pri opätovnej vertikalizácii pacienta následnou kompresiou tela stavca, čo pravdepodobne bolo aj u žalobcu.

27. Z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 4.10.2019 súd zistil, že žalovaný poskytol žalobcovi plnenie vo výške 912 eur ako bolestné za ohodnotenie položky č. 107a. Táto položka bola ohodnotená počtom bodov 100, čo pri hodnote 1 bodu 18,24 eur predstavuje plnenie v rozsahu 1 824 eur. Žalobca žalovanému plnil polovicu z uvedenej sumy, t. j. 912 eur (50 % z 1 824 eur).

28. Zistený skutkový stav súd posúdil v zmysle nižšie uvedených ustanovení platných právnych predpisov.

29. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

30. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

31. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

32. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka nahrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

33. Podľa § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

34. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

35. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

36. Podľa § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa uhrádzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

37. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov osoba sediaci na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom alebo iným zadržiacim zariadením je povinná toto zariadenie použiť; to neplatí pre

a) vodiča vozidla ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov, ozbrojených zborov, Vojenskej polície, obecnej polície, Hasičského a záchranného zboru, ostatných hasičských jednotiek, Horskej záchrannej služby, záchrannej zdravotnej služby, banskej záchrannej služby, Vojenského spravodajstva, Slovenskej informačnej služby a prepravované osoby, ak si to vyžaduje plnenie ich úloh,

b) inštruktora autoškoly, ktorý vykonáva činnosť podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/8/20200409>>,

c) osobu s telesnou výškou menšou ako 150 cm s výnimkou osoby, ktorá je povinná používať zadržiacie zariadenie podľa podmienok ustanovených v osobitnom predpise,

d) vodiča vozidla taxislužby pri zmluvnej preprave osôb v obci,
e) osobu, ktorá nemôže byť pripútaná zo zdravotných dôvodov; takáto osoba sa musí preukázať osvedčením o oslobodení od použitia bezpečnostných systémov vozidla.

38. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zák. č. 381/2001 Z. z.) poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

39. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

40. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní (ďalej len zákon č. 437/2004 Z. z.) bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov.

41. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>>).

42. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

43. Podľa § 5 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

44. Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. lekársky posudok sa vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví.

45. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. posudzujúci lekár hodnotí bolesť podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v I. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>> a III. časti <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>>. Pri určovaní bodového hodnotenia bolesti sa hodnotí akútna fáza bolesti.

46. Podľa § 9 ods. 8 zákona č. 437/2004 Z. z. ak je poškodenie na zdraví už svojimi znakmi zahrnuté v položke iného poškodenia na zdraví, bolesť za takéto poškodenie na zdraví sa nehodnotí osobitne.

47. Podľa § 1 Opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 03240-OL-2017 zo 17. mája 2017 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2017 Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 5 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov ustanovilo výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2017 za jeden bod je 18,24 eur.

48. Na základe zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia sporu v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je čiastočne dôvodný.

49. V súdnej veci nebolo sporným, že dňa 14.6.2017 došlo k dopravnej nehode, ktorú zavinil T. J., pri ktorej bol žalobca vážne zranený. Zodpovednosť T.a J.a za zavinenie dopravnej nehody bola v konaní preukázaná z právoplatného trestného rozkazu tunajšieho súdu, ktorým bol T. J. za spáchanie skutku kvalifikovaného ako prečin ublíženia na zdraví právoplatne odsúdený. V konaní tiež nebolo sporným, že v čase dopravnej nehody bola zodpovednosť za škodu spôsobenú pri prevádzke motorového vozidla, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená, poistená u žalovaného a žalobcovi tak vznikol voči žalovanému s poukazom na § 4 ods. 1, § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. nárok na náhradu škody. Žalovaný v priebehu konania svoju pasívnu vecnú legitimitáciu v tomto spore nenamietal, časť žalobcom požadovaného nároku na náhradu škody žalobcovi aj uhradil, a to ešte pred podaním žaloby a k čiastočnému plneniu zo strany žalovaného došlo aj po podaní žaloby.

50. Žalobca si nárok na bolestné vyčíslil s poukazom na lekársky posudok MUDr. Jozefa Hudeca, PhD. zo dňa 20.12.2017, ktorý bolesti žalobcu ohodnotil spolu 702,50 bodmi (položka č.106f počtom bodov 120, položka č. 107a počtom bodov 100, položka č. 107b počtom bodov 262,50, položka č. 162 počtom bodov 15, položka č. 229 počtom bodov 170 a položka č. 239 počtom bodov 35). Žalovaný síce na začiatku konania položku č. 107a - zlomenina tela stavca Th11 namietal, napokon v priebehu konania žalobcovi plnil i za túto položku. Vzhľadom na uvedené súd uvádza, že ohodnotenie bolestného 702,50 bodmi považoval za preukázané a nesporné. V konaní bola ustálená i hodnota jedného bodu sumou 18,24 eur, s čím sa stotožnili obidve strany sporu. Celkový nárok žalobcu na bolestné tak možno po zaokrúhlení vyčísliť sumou 12 814 eur (702,50 x 18,24 eur = 12 813,60 eur). V konaní ďalej nebolo sporným, že žalovaný titulom odškodnenia bolestí žalobcovi poskytol plnenie v sume spolu 6 407 eur (sumu 5495 eur mu uhradil pred podaním žaloby a sumu 912 eur mu poukázal po začatí konania) s tým, že podľa § 441 Občianskeho zákonníka uplatnil spoluvinu žalobcu a jeho nárok krátil o 50 %. Spor medzi stranami bol v otázke posúdenia spoluzavinenia žalobcu v tom zmysle, či je žalobca vzhľadom na toto spoluzavinenie povinný znášať škodu, ktorá mu vznikla čiastočne aj sám, a teda žalovaný nie je povinný zaplatiť mu bolestné v celom vyčíslenom rozsahu 12 814 eur.

51. Najvyšší súd ČR v rozsudku sp. zn. 25Cdo/657/2006 zdôraznil, že „v rozsahu, v akom sa sám poškodený podieľal na spôsobení škody, nie je daná zodpovednosť toho, kto za škodu zodpovedá. Chýba totiž jeden zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu, a to príčinná súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním škodcu.“ Občiansky zákonník tieto situácie rieši v ustanovení § 441, v ktorom výslovne pripúšťa, aby v prípade, že ku vzniku škody prispelo i konanie prípadne nekonanie samotného poškodeného v rozsahu, v akom bola škoda spôsobená poškodeným, povinnosť náhrady nezaťažovala škodcu ale samotného poškodeného. Uvedené ustanovenie považuje súd za spravodlivú korekciu všeobecného pravidla, podľa ktorého za škodu zodpovedá ten, kto škodu spôsobil. Pri úvahe o pomernom rozdelení zodpovednosti za škodu medzi škodcu a poškodeného ide teda o určenie vzájomného vzťahu medzi konaním poškodeného a škodcu a o zváženie všetkých skutočností, ktoré prispeli ku vzniku škody. Posudzujú sa všetky príčiny, ktoré viedli ku vzniku škody a rovnako ako pri škodcovi aj pri poškodenom treba prihliadať len na také jeho konanie, ktoré bolo aspoň jednou z príčin škody. Konečná úvaha o tom, nakoľko sa na škode podieľal sám poškodený, a teda v akom rozsahu znáša škodu sám, závisí vždy od okolností konkrétneho prípadu po porovnaní všetkých príčin vzniku škody ako na strane škodcu, tak aj na strane poškodeného (uznesenie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25 Cdo 1054/2007).

52. Žalovaný žiadal spoluzavinenie žalobcu zohľadniť vzhľadom na dve podstatné skutočnosti, a to, že žalobca nebol počas jazdy autom pripútaný bezpečnostným pásom a tiež vzhľadom na skutočnosť, že žalobca si sadol do vozidla, ktoré viedol vodič, ktorý nemal vodičský preukaz.

53. V konaní nebolo sporným, že žalobca sa počas jazdy bezpečnostným pásom nepripútal. Toto potvrdil samotný žalobca, keď uviedol, že síce mal snahu sa pripútať, avšak pás sa mu zasekol a nevedel ho vytiahnuť. Napriek uvedenému však žalobca z vozidla nevystúpil a v jazde pokračoval. Aj za akceptovania uvedeného tvrdenia o zaseknutí sa bezpečnostného pásu súd zdôrazňuje, že žalobca mal možnosť slobodne sa rozhodnúť, či jazdu za situácie, že sa pripútať nevie, absolvuje alebo nie. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobca napriek tomu, že sa pripútať nevedel, v jazde ďalej pokračoval. Uvedené konanie nie je možné pričítať na ťarchu nikomu inému ako samotnému

žalobcovi a podľa názoru súdu nie je na mieste ani námietka o poukazovaní na zlý technický stav vozidla. Ako už súd skonštatoval v prvom zrušenom rozsudku, mal z odborného vyjadrenia Inštitútu forenzných medicínskych expertíz s.r.o. č. 347/2019 ako aj z výsluchu znalca MUDr. Norberta Moravského PhD. na pojednávaní dňa 29.6.2020 preukázanú príčinnú súvislosť medzi nepripútaním sa žalobcu a vznikom škody na jeho zdraví. Napriek skutočnosti, že nebolo možné celkom presne zachytiť a zrekonštruovať priebeh nehodového deja, teda nebolo možné celkom presne popísať, akým spôsobom telo žalobcu reagovalo na otáčanie vozidla a vo vozidle sa pohybovalo, znalec celkom jednoznačne skonštatoval, že práve použitie bezpečnostných pásov by mohlo v prejednávanej príhode žalobcovi výrazne pomôcť eliminovať poškodenia, ktoré žalobca utrpel. S takýmto právnym posúdením sa v plnom rozsahu stotožnil aj odvolací súd (bod 24. uznesenia zo dňa 24.6.2021).

54. Žalovaný žiadal pri posudzovaní miery spoluzavinenia žalobcu na vzniku škody zohľadniť, že žalobca nastúpil do motorového vozidla k osobe, o ktorej vedel, že nie je držiteľom vodičského oprávnenia.

55. Pokiaľ ide o ďalšiu namietanú skutočnosť, ktorú mal súd podľa žalovaného pri určení miery spoluzavinenia samotného žalobcu na vzniku škody zohľadniť, a to vedomosť žalobcu o tom, že vodič T. J. nemal v čase dopravnej nehody vodičský preukaz, túto skutočnosť súd vzhľadom na protichodné výpovede žalobcu na jednej strane a svedkov T.a J.a a T.a J.a na strane druhej hodnoverne preukázanú nemal. Z výsluchu žalobcu a svedkov T.a J.a a T.a J.ových bolo preukázané, že žalobca a T. J. boli v čase pred dopravou nehodou blízкими priateľmi a stretávali sa dennodenne. Len z tejto skutočnosti však nie je možné bezpečne vyvodiť, či žalobca o tom, že T. J. nespravil skúšky potrebné k získaniu vodičského oprávnenia, vedel alebo nie. K uvedenému súd dodáva, že aj v prípade preukázania pozitívnej vedomosti žalobcu o tom, že vodič T. J. nemal v čase jazdy so žalobcom vodičské oprávnenie, by to na vznik škody na zdraví žalobcu nemalo nijaký vplyv. V danom prípade podľa názoru súdu totiž absentuje príčinná súvislosť medzi vznikom poškodení na zdraví žalobcu a jeho vedomosťou o tom, či vodič mal, resp. nemal vodičské oprávnenie. Z vykonaného dokazovania totiž mal súd preukázané, že prvoradou a podstatnou príčinou vzniku škody na zdraví žalobcu bolo protiprávne konanie vodiča T.a J.a, ktorý neprispôbil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, následkom čoho dostal šmyk a došlo k nárazu. Ku vzniku škody na zdraví žalobcu prispelo i to, že žalobca nebol počas jazdy pripútaný bezpečnostným pásom, pričom práve táto skutočnosť mala podstatný vplyv na rozsah jeho zranení. Skutočnosť, či vodič T. J. v čase dopravnej nehody mal resp. nemal vodičské oprávnenie nemala podľa názoru súdu na vznik zranení žalobcu nijaký vplyv. V praxi nie je výnimočné, že dopravnú nehodu spôsobí i osoba, ktorá vodičské oprávnenie má. Spájať preto následky dopravnej nehody, teda poškodenie zdravia žalobcu s jeho vedomosťou o tom, či T. J. bol, resp. nebol držiteľom vodičského oprávnenia preto podľa názoru súdu nie je opodstatnené.

56. V súdnej veci preto súd zohľadnil len spoluzavinenie žalobcu na vzniku spôsobenej škody za nepripútanie sa bezpečnostným pásom, a toto voľnou úvahou určil v rozsahu 30 %. Zohľadnenie spoluzavinenia žalobcu na vzniku škody v danom rozsahu považoval súd za primerané nielen vzhľadom na skutkové okolnosti prejednávanej veci ale tiež s poukazom na rozhodnutia iných súdov v porovnateľných prípadoch (napr. rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 25Co/153/2018, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/164/2019).

57. V konaní nebolo sporným, že žalobcovi by v prípade nezohľadnenia jeho zavinenia na vzniku škody na jeho zdraví vznikol nárok na bolestné vo výške 12 813,60 eur (702,50 x 18,24 eur = 12 813,60 eur). Po zohľadnení zavinenia žalobcu v rozsahu 30 % predstavuje jeho nárok sumu 8 969,52 eur. V konaní bolo preukázané, že žalovaný poskytol žalobcovi plnenie v sume 6 407 eur. K úhrade tak zostala suma vo výške 2 562,52 eur, na zaplatenie ktorej súd žalovaného týmto rozsudkom zaviazal.

58. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na úhradu liečebných nákladov, tieto si žalobca vyčíslil v sume spolu 450,46 eur. Jednalo sa o celkom 34 položiek (pokladničných dokladov - č. I. 52 - 63 súdneho spisu) Žalovaný časť nároku žalobcu definovaného pod položkami č. 1 - 4, 6, 10, 23, 29 - 33 špecifikácie v žalobe ako aj na č. I. 53 spisu akceptoval a akceptoval tiež náklady podľa dokladu z 20.12.2017 (č. I. 52 spisu), čo spolu predstavovalo sumu vo výške spolu 338,69 eur. Za tieto vyčíslené náklady poskytol žalovaný žalobcovi plnenie znížené o 50 %, teda vo výške 169,35 eur, ktoré plnenie z rovnakých dôvodov ako v prípade nároku na bolestné znížil o 50 %. Žalovaný nepriznanie náhrady za ďalšie žalobcom vyčíslené položky odôvodňoval nepredložením potrebných podkladov. Tento argument súd považoval za nedôvodný a žalovaným dostatočne nevysvetlený. Žalovaný na jednej strane tvrdil, že

žalobca mu nedoručil potrebnú zdravotnú dokumentáciu pre posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu na preplatenie liekov a zdravotníckych pomôcok, na druhej strane žalovaný rovnaké položky (napr. sterilux es, omnifix elastic, močový sáčok, inadine, fragmin, pyridoxin, thiamin, tena bed, helacid, actiferin) v iných prípadoch žalobcovi uznal a čiastočne preplatil. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na skutočnosť, že dôvodnosť nároku žalobcu na preplatenie inkontinenčných pomôcok vyplýva už z lekárskejších správ, ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Námietky žalovaného vo vzťahu k nároku žalobcu na úhradu liečebných nákladov preto súd vyhodnotil ako nedostatočne odôvodnené. Žalobca v konaní preukázal, že v súvislosti s dopravnou nehodou mu vznikli liečebné náklady vo výške 450,46 eur. Akceptujúc spoluvinu žalobcu na spôsobení dopravnej nehody v rozsahu 30 % má žalobca nárok na úhradu liečených nákladov vo výške 315,32 eur. Z tejto sumy žalovaný uhradil 169,35 eur, k úhrade zostáva suma 145,97 eur, v ktorej časti súd žalobe vyhovel. V prevyšujúcej časti považoval súd žalobu za nedôvodnú, a preto ju zamietol.

59. Súd sa ďalej zaoberal nárokom žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania z požadovanej sumy náhrady škody, oboznámil sa s rozhodnutiami, na ktoré v zrušujúcom uznesení poukázal odvolací súd ako aj s právnymi závermi Ústavného súdu SR v náleze sp. zn. III. ÚS 214/2020-29 zo dňa 14.10.2021.

60. Podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

61. Podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

62. Podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. ak poisťovateľ nespĺní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

63. Osobitným predpisom v danom prípade je Občiansky zákonník, konkrétnej jeho ustanovenie § 517 ods. 2, na ktoré zákon č. 381/2001 Z. z. v § 11 ods. 8 odkazuje.

64. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákona, ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

65. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/212/2012 z ako aj 3Cdo/145/2017 by mal poškodený právo na úrok z omeškania v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. iba z dôvodu nespĺnenia nepeňažnej povinnosti spojenej s prešetrovaním poistnej udalosti v zmysle § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) predmetného zákona. Uvedené závery Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/212/2012 zo dňa 26.2.2019 boli predmetom ústavnej sťažnosti a Ústavný súd SR v náleze č. III. ÚS 214/2020-29 zo dňa 14.10.2021 predmetný rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože s takýmto výkladom sa nestotožnil.

66. Ústavný súd SR v náleze č. III. ÚS 214/2020-29 zo dňa 14.10.2021 poukázal na osobitosť právneho vzťahu medzi poškodeným (sťažovateľom) a žalovanou poisťovňou, čo sa prejavuje v osobitných konštrukciách § 11 ods. 6. až 8 zákona č. 381/2001 Z. z. Poisťovňa má vo vzťahu k sťažovateľovi ako poškodenému osobitné, nie typické súkromnoprávne postavenie, čo žalovanej poisťovni dôvodne vzhľadom na povahu právneho vzťahu umožňuje to, aby pred vyplatením dôvodného

nároku poškodeného, žiadala jeho preukázanie a mala primeranú dobu na jeho prešetrenie. Tieto ustanovenia však podľa názoru ústavného súdu nemôžu viesť k takému výkladu, ktorý by viedol k nepriznaniu úrokov z omeškania z dôvodne a mimosúdne kvalifikovaným spôsobom uplatnenej istiny. Ústavný súd rozlišoval medzi prípadmi, kedy si poškodený uplatní nárok na náhradu škody vo vzťahu k poistenému prevádzateľovi a situáciami, kedy si tento nárok uplatní priamo voči poisťovni, zaoberal sa i prípadom, kedy si poškodený uplatní nárok voči poistenému prevádzateľovi a tento to oznámi poisťovni. Vo veci prejednáwanej pred ústavným súdom bola poisťovňa poškodeným priamo žalovaná (čo je situácia totožná v tomto prejednávanom spore). Ústavný súd v zmienenom náleze v bodoch 37. - 40. konštatoval:

„Poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poistnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo.

Tým však zrejme nemá byť dotknutý rozsah poistného plnenia, ktorým je krytie nárokov poškodeného na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku, ktorá pre plné (štandardné) odškodnenie na seba viaže aj povinnosť platenia úrokov z omeškania. Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by zákonodarca pri pohľadávkach vzniknutých z ublíženia na zdraví (oproti iným škodám) sledoval zvýhodnenie škodcu do takej miery, žeby jeho omeškanie a s tým spojené úroky z omeškania sa viazali nie na výzvu na plnenie, ale na rozhodnutie súdu.

Každý škodca by mohol logicky bez sankcie oddialiť riešenie škody „odkazom na súd“ a neprijateľnosť takejto konštrukcie umocňuje aj predstava, že „čím dlhší súdny proces, tým lepšie pre škodcu“. Trojmesačná zákonná lehota na vybavenie poistného plnenia a na to nadväzujúca 15-dňová lehota na plnenie podľa ZoPZP má svoje opodstatnenie v záujme dôsledného vyšetrenia poistnej udalosti, no nepredstavuje žiadnu liberáciu škodcu od platenia príslušenstva pohľadávky (úrokov z omeškania; § 121 ods. 3 OZ) vzniknutej z ublíženia na zdraví.

S tým úzko súvisí aj potreba zamyslieť (a neustále sa zamýšľať) nad dôsledkami, dopadmi (akéhokoľvek) výkladu, ktorý prijíma dovolací súd. Pokiaľ by skutočne poisťiteľ (terminológia Občianskeho zákonníka) či poisťovateľ (terminológia ZoPZP) prakticky nemal poskytnúť aj úroky z omeškania skôr ako po uplynutí 15 dní od právoplatnosti rozsudku (kedy by sa zjavne vyžadovalo iniciovanie ďalšieho súdneho konania, čo sa nejaví ako práve efektívne), potom sa poisťiteľovi jednoducho oplatí viac súdiť sa a odkladať okamih jeho plnenia (keď pri pokračujúcej devalvácii hodnota peňazí neustále klesá). Účelom ZoPZP je však zlepšiť postavenie poškodeného - veď aj na ten účel zákonodarca vykreoval osobitný priamy žalovateľný nárok poškodeného voči poisťiteľovi (bez potreby žalovať aj škodcu). Toho si je vedomý aj dovolací súd, ktorý si uvedomuje, že je povinnosťou poisťiteľa prešetriť poistnú udalosť a poskytnúť plnenie.“

67. K rovnakému záveru o nároku sťažovateľky na úroky z omeškania v prípade, ak si voči poisťovni uplatnila nárok na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia dospel Ústavný súd SR aj v ďalšom náleze sp. zn. III. ÚS 215/2020 zo dňa 28.10.2021.

68. Aplikujúc závery ústavného súdu v citovanom náleze na prejednávaný spor je podľa názoru súdu dôvodné žalobcovi úroky z omeškania z priznanej sumy náhrady bolestného a liečebných nákladov priznať. Žalobca si nárok na úroky z omeškania uplatnil v sadzbe vo výške 5 % ročne, čo je v súlade s ust. § 517 Občianskeho zákonníka a nariadením vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z právnych záverov ústavného súdu v nadväznosti na ust. § 11 ods. 6, 7 zákona č. 381/2001 Z. z., v zmysle ktorých poisťovňa nemá nárok na úrok z omeškania za obdobie troch mesiacov na šetrenie poistnej udalosti a 15 dní na výplatu, má žalobca nárok na úroky z omeškania, ak mu poisťovňa neposkytla požadované plnenie ani po uplynutí uvedených lehôt.

69. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na bolestné, tento si žalobca uplatnil voči žalovanému listom zo dňa 27.2.2018. Žalovaný ukončil šetrenie poistnej udalosti dňa 28.5.2018 a žalobcovi oznámil rozsah poistného plnenia a čiastočne jeho nárok aj uspokojil. Pretože žalovaný nárok žalobcu neuspokojil v celom rozsahu, dostal sa do omeškania a je povinný zaplatiť žalobcovi i úroky z omeškania. V nadväznosti na ust. § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. a výklad prezentovaný ústavným súdom žalobcovi patria úroky z omeškania počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí 15-dňovej lehoty na výplatu

nároku, a to z priznanej sumy náhrady bolestného. Žalobca si nárok na úroky z omeškania uplatnil od 29.8.2018, čo súd akceptoval, pretože v tomto čase sa už žalovaný nachádzal v omeškaní s plnením s plnením peňažnej povinnosti voči žalobcovi a nárok na úroky z omeškania žalobcovi priznal z priznanej sumy bolestného vo výške 2 562,52 eur počnúc dňom 29.8.2018 do zaplatenia. Žalobcovi patria i úroky z omeškania zo sumy náhrady bolestného vo výške 912 eur za spornú položku č. 107a - zlomenina tela stavca Th11, ktorú žalovaný žalobcovi plnil po podaní žaloby za obdobie od 29.8.2018 do 4.10.2019. Tieto si žalobca správne vyčíslil v sume 50,10 eur, čo súd žalobcovi tiež priznal. Nárok na úhradu liečebných nákladov si žalobca voči žalovanému uplatnil listami zo dňa 27.2.2018 a 8.6.2018. Žalovaný žalobcovi dňa 6.7.2018 oznámil, že dňa 2.7.2018 ukončil šetrenie poisťnej udalosti a žalobcovi čiastočne plnil v rozsahu 169,35 eur, zostávajúcu časť nároku žalobcu neuznal. Do omeškania s úhradou liečebných nákladov sa žalovaný dostal uplynutím 3 mesiacov na šetrenie poisťnej udalosti a 15 dní na výplatu náhrady po uplatnení nároku žalobcom. Vzhľadom k tomu, že žalovaný si list žalobcu zo dňa 8.6.2018, v ktorom bol naposledy výzvaný na úhradu liečebných nákladov, prevzal dňa 11.6.2018, do omeškania sa dostal deň nasledujúci po uplynutí lehoty 3 mesiace + 15 dní počítajúc od 12.6.2018, t. j. dňom 28.9.2018 a počnúc uvedeným dňom mu súd priznal i nárok na zaplatenie úrokov z omeškania. Nárok žalobcu na ďalšie úroky z omeškania súd ako nedôvodný zamietol.

70. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

71. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

72. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

73. Žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške spolu 7 600,11 eur, a to sumy vo výške 7 319 titulom bolestného a sumy vo výške 281,11 titulom náhrady liečebných nákladov. Súd považoval žalobu za dôvodnú v časti nároku na zaplatenie bolestného vo výške 2 562,52 eur a liečebných nákladov vo výške 145,97 eur, t. j. spolu v sume 2 708,49 eur, v ktorej časti vznikol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania žalobcovi, pretože bol úspešný. Žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania i v časti o zaplatenie bolestného v sume 912 eur, v ktorej súd konanie zastavil. Konanie bolo zastavené s poukazom na späťvzatie žaloby v tejto časti, keď žalovaný po podaní žaloby uznal nárok žalobcu na bodové ohodnotenie položky č. 107f a čiastočne mu za túto položku poskytol plnenie. Možno konštatovať, že žaloba bola v tejto časti podaná dôvodne, zavinenie zastavenia konania možno pričítať žalovanému, nárok na náhradu trov konania v tejto časti preto patrí žalobcovi. Zhrnúc uvedené vznikol žalobcovi nárok na náhradu trov konania v časti konania o zaplatenie sumy vo výške 3 620,49 eur (47,64 %). Žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania v časti konania, v ktorej súd žalobu zamietol, t. j. v časti konania o zaplatenie sumy vo výške 3 979,62 eur (3 844,48 eur zamietnutý nárok na zaplatenie bolestného + 134,14 eur zamietnutý nárok na zaplatenie liečebných nákladov), čo možno percentuálne vyjadriť rozsahom 52,36 %. Celkovo možno konštatovať vznik nároku na náhradu trov konania na strane žalovaného, a to v rozsahu 4,72 % (52,36 % - 47,64 % = 4,72 %).

74. Súd záverom uvádza, že sa zaoberal aj existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane žalobcu, takéto dôvody však nezistil. V danom prípade konečná výška plnenia závisela od voľnej úvahy súdu ohľadom posúdenia spoluzavinenia žalobcu na vzniku škody. Toto spoluzavinenie súd po vykonaní dokazovania zohľadnil v rozsahu 30 %. Pri posudzovaní nároku strán na náhradu trov konania však súd dospel k záveru, že žalobca nesie procesnú zodpovednosť za výsledok sporu, keď podanou žalobou žiadal priznať mu náhradu rovnajúcu 100 % vyčíslenia bolestného a liečebných nákladov bez toho, aby akokoľvek sám zohľadnil, že na vzniku škody sa svojim nezodpovedným počínaním sám podieľal. Pokiaľ by žalobca pristúpil k posúdeniu svojho konania kritickejšie, nemusel mať voči žalobcovi nereálne požiadavky, ktoré v konečnom dôsledku prispeli ku vzniku súdneho sporu a tým aj trov strán. Vzhľadom na uvedené súd považoval za spravodlivé vyhodnotiť nárok strán na náhradu trov konania striktno v súlade s citovanými ustanoveniami § 255 a 256 CSP a zohľadniť úspech, resp. neúspech strán sporu ako aj zavinenie žalovaného na zastavení konania.

75. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.